

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7Csp/139/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319206599
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Uhrík
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4319206599.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudcom Mgr. Tomášom Uhrikom, v spore žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený JUDr. Pavlom Pospěchom, advokátom so sídlom Lichnerova 23, Senec, IČO: 51474786, proti žalovanému: N. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom A. XX, o zaplatenie 1 450,57 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 548,80 eura s príslušenstvom a o zaplatenie zmluvnej pokuty **z a m i e t a**.

II. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Žalobca v podanej žalobe žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu 1 450,57 eura spolu s: zmluvná pokuta vo výške 0,04% denne a úrok z omeškania vo výške 0,4% ročne zo sumy 1 450,57 eura od 07.10.2018 do zaplatenia, tak že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1 000 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1 000 eur, len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1450,57 eura do zaplatenia, náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 96,69 eura (pred vydaním platobného rozkazu v tejto časti podanú žalobu zobrať späť) a k náhrade trov konania. V písomnej žalobe uviedol, že uzatvoril dňa XX.XX.XXXX so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1 000,00 eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 60 mesačných splátkach vo výške 25,23 eura, v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 2 o viac ako tri mesiace, a to napriek predchádzajúcemu upozorneniu na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok. Oznámenie o uplatnení práva podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo žalovanému doručené dňa XX.XX.XXXX. V súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa X.XX.XXXX, kedy bol žalovaný povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Nakoľko tak žalovaný nespravil, je od nasledujúceho dňa v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatnené na základe vyššie uvedených skutočností a predstavuje sumu 1 450,57 eura (žalovaný do dnešného dňa zaplatil len sumu 98,23 eura). Na základe pristúpenia k poisteniu sa žalovaný zároveň v zmluve zaviazal nahradiť žalobcovi sumu poistného, ktoré žalobca platil poisťovateľovi. Túto povinnosť si žalovaný riadne a včas nesplnil a ku dňu zosplatnenia úveru mal uhradiť žalobcovi náhradu poistného v sume 35,00 eur. Dňom zosplatnenia úveru, ktoré nastalo dňa XX.XX.XXXX poistenie zaniklo. Jednotlivé náhrady poistného boli splatné k 1. dňu v mesiaci, a teda od dňa nasledujúceho po ich splatnosti je žalovaný s ich úhradou v omeškaní. Na základe vyššie uvedeného záväzky žalovaného vo výške 1 450,57 eura pozostávajú: - zo

sumy neuhradených záväzkov podľa úverovej zmluvy a ktoré predstavujú súčet neuhradených splátok, t.j. sumu 1 436,57 eura, - zo sumy neuhradených záväzkov na náhradu poistného, ktoré je žalovaný povinnosť zaplatiť žalobcovi, t.j. sumu 14,00 eur. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním jednotlivých splátok, a následne aj celej zosplatennej sumy, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa článku 8 ods. 8.1 zmluvy vo výške 0,04 % denne : - zo sumy 1 450,57 eura od 08.10.2018 do zaplataenia. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si žalobca popri nároku na zmluvné pokuty zo sumy omeškaných splátok uplatňuje aj úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. tak, aby výška zmluvnej pokuty a úroku z omeškania neprevyšovala priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Žalobca si preto uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 0,4 % p.a. zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Vzhľadom na uvedené žalobca uplatňuje úrok z omeškania 0,4 % ročne - zo sumy 1 450,57 eura od 08.10.2018 do zaplataenia. Pokiaľ úrok z omeškania a zmluvná pokuta za omeškanie žalovaného so splácaním úveru spolu dosiahnu sumu poskytnutého úveru 1 000,00 eur, žalobca odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy uplatňuje len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 1 450,57 eura do zaplataenia. Žalobca zaslal žalovanému viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier. Žalovaný nereagoval na výzvy žalobcu.

2. Okresný súd Levice vo veci vydal platobný rozkaz dňa 17.01.2020 pod č.k. 7Csp/139/2019-43. Voči platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote podal odpor žalovaný. V písomnom odpore uviedol, že namieta úhradu len sumy 98,23 eura z jeho strany, nakoľko dňa XX.X.XXXX uzatvoril so spoločnosťou V. T. P.D..G. mandátnu zmluvu, prostredníctvom ktorej uhradil svoje záväzky voči žalobcovi, o čom predkladá výpis z účtu o splátkach veriteľom. Takisto namieta výšku úrokovej sadzby úveru 17,70 % ročne, výšku zmluvnej pokuty a úrokov pre prípad omeškania, ktoré považuje za neprimerane vysoké. Celkové náklady spojené s úverom predstavujú sumu 1 513,80 eura, čo je nepochybne v rozpore s dobrými mravmi. Ročná percentuálna miera nákladov je nesprávne uvedená, čo spôsobuje, že podľa zákona je potrebné úver posudzovať ako bezúročný. Žiada, aby mu bolo súdom umožnené uhradiť oprávnenú časť pohľadávky žalobcu v mesačných splátkach po 50 Eur, nakoľko nie je v jeho zárobkových možnostiach pohľadávku uhradiť naraz. Je zamestnaný ako F. P. F. M. C. a priemerný mesačný zárobok predstavuje sumu vo výške 600 Eur netto. Má vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom.

3. Okresný súd Levice uznesením zo dňa 31.1.2020 zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Levice zo dňa 17.1.2020 pod č.k. 7Csp/139/2019-43.

4. Žalobca sa písomne vyjadril k podanému odporu a to podaním doručeným súdu dňa 25.02.2020. Uviedol, že žalovaný po podpise zmluvy č. XXXXXXXXXXXX (predmet tohto konania) uhradil platby len vo výške 203,55 eura (po podaní žaloby uhradil platbu vo výške 105,32 eura dňa 11.2.2020). Z prehľadu platieb je jasne vidieť, že žalovaný síce uhradil v októbri 2018 a v novembri platby vo výške 33 eur. Ostatné ktoré uvádza sa týkajú iných zmlúv - žalovaný uzavrel so žalobcom viacero zmlúv, z ktorých každá sa hradí pod iným variabilným symbolom (tieto žalovaný vynechal so svojho dokladu). V prípade ak žalovaný nesúhlasil s podmienkami úveru, mal možnosť v zákonnej lehote odstúpiť od zmluvy. Ochrana spotrebiteľa je založená na ochrane „priemerného spotrebiteľa“. Toto chápanie zabezpečuje zachovanie prvku právnej istoty aj pre dodávateľa, ktorá má byť vlastná aj spotrebiteľským právnym vzťahom. Spotrebiteľa nezbavuje povinnosti konať s primeranou a očakávateľnou mierou opatrnosti, obozretnosti a zodpovednosti za vlastné konanie (porov. Návrh generálnej advokátky vo veci C-453/10, U. a U., bod 62 a nasl.). Nedostatok zodpovednosti, resp. ľahostajnosť spotrebiteľa vo vzťahu k obsahu svojich práv a povinností nemôže založiť neplatnosť právneho úkonu a znemožniť uskutočniť plnenie, na ktoré má druhá zmluvná strana legitímny nárok. Spotrebiteľ je povinný vo vzťahu k svojmu postaveniu konať obzvlášť svedomite, obozretné, prípadne dodatočne požadovať informáciu vo vzťahu k obsahu svojho záväzku, ktorého obsah mu nie je úplne zrejmý, aby tak predišiel ujme na svojich právach. Žalobou zo dňa 14.11.2019 sa žalobca domáha od žalovaného zaplataenia pohľadávky vo výške 1450,57 eura s príslušenstvom. Žalobca berie návrh späť v časti žalovanej sumy vo výške 105,32 eura z dôvodu vykonaných úhrad po podaní žaloby (prehľad platieb). Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku sumu 1345,25 eura spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 450,57 eura od 07.10.2018 do 11.02.2020, spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 345,25 eura od 12.02.2020 do zaplataenia a trovy konania.

5. Žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že podľa jeho názoru, je predmetná úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj s inými kogentnými ustanoveniami zákona z dôvodu, že boli nečitateľné zmluvné podmienky, obsahovali neprijateľnú rozhodcovskú doložku, sankčné poplatky, dohodu o zrážkach zo mzdy. Zo strany žalobcu ani nebol oboznámený s obchodnými podmienkami, a tým aj ustanoveniami o výške úrokov, úrokov z omeškania, zmluvnej pokuty, atď. Takéto konanie žalobcu je potrebné kvalifikovať ako vážnu nekalú obchodnú praktiku spočívajúcu v klamlivom opomenutí. Z týchto dôvodov je toho názoru, že takéto obchodné podmienky ho ako zmluvnú stranu nezaväzujú, nakoľko spôsobujú hrubý nepomer medzi účastníkmi sporu v jeho neprospech. Je potrebné tiež zdôrazniť, že žalobcu nijakým spôsobom nezaujímala jeho bonita a stav núdze, či bude schopný plniť si záväzky z úverového vzťahu. Podľa judikatúry súdov dokonca určité ľahkomyselnosť dlžníka pri uzatváraní úverovej zmluvy je kvalifikačným kritériom, ktoré je spôsobilé privodiť nadvládu veriteľa nad dlžníkom. Pokiaľ ide o zmluvné úroky, má za to, že dohoda o výške úrokov nie je v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníka a namieta ich rozpor s dobrými mravmi. Dohodnuté úroky presahujú mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavami v čase uzavretia zmluvy a namieta nesprávne uvedenie RPMN a preto považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň žiadal, aby súd vydal neodkladné opatrenie, nakoľko žalobca požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy.

6. Okresný súd Levice uznesením zo dňa 24.04.2020 pod č.k. 7Csp/139/2019-79 vydal neodkladné opatrenie s týmto výrokom „I. Žalobca je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaného obsiahnutej v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č.XXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa XX.X.XXXX medzi PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava a žalovaným, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 7Csp/139/2019. II. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti zamietá.“ Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 19.05.2020.

7. Okresný súd Levice rozsudkom zo dňa 12.06.2020 č. k. 7Csp/139/2019-112 konanie o zaplatenie 105,32 eura zastavil (výrok I.). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 796,45 eura, úrok z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 946,77 eura od 7.10.2018 do 11.2.2020 a úrok z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 796,45 eura od 12.2.2020 do zaplatenia (výrok II.). Vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III.). O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (výrok IV.).

8. Proti tomuto rozsudku vo výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a žalovaného zaviazal na povinnosť náhrady trov konania žalobcu v rozsahu 100%. Svoje odvolanie odôvodnil s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku. Žalobca uviedol, že dôvody, pre ktoré poistenie nie je súčasťou celkových nákladov spojených s úverom vyplývajú z toho, že poistenie je dobrovoľné a nie je podmienkou na to, aby klient úver získal. Poukázal na prihlášku do poistenia, ktorú klient podpísal dňa XX.XX.XXXX a už z priamo z textu vyplýva, že poskytovateľ úveru, nevyžaduje poistenie schopnosti splácať úver ako podmienku uzavretia zmluvy o úvere, jej plnenie a poskytnutie úveru. Je dôležitý aj obsah zmluvy, z ktorého vyplýva, že poistenie nie je nutné pre získanie úveru a klient môže kedykoľvek žiadať o zrušenie poistenia. Žalobca poukázal na § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. dôvodiac, že súd prvej inštancie tento nesprávne posúdil, keď opomenul jeho poslednú vetu a do výpočtu RPMN pridal aj poistné. Opätovne zdôraznil, že uzavretím poistenia získanie úveru nikdy podmienené nebolo, odporuje tomu jednak znenie prihlášky do poistenia, jednak fakt, keď neplatenie náhrady poistného je dôvodom na jeho ukončenie. Uzavretie poistenia teda nebolo predpokladom pre získanie úveru, preto nebol ani dôvod pre záver, aby bolo súčasťou celkových nákladov a výpočtu RPMN.

9. Vo vzťahu k záveru súdu prvej inštancie o neskúmaní schopnosti žalovaného splácať úver, žalobca uviedol, že súd prvej inštancie vychádzal z nepodložených záverov, pretože zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť žalobcovi automaticky predložiť doklady preukazujúce postup podľa § 7 ods. 1,3 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z. Pokiaľ mal súd prvej inštancie akúkoľvek pochybnosť, potom v súlade s princípom objektívnosti a nestrannosti súdneho rozhodovania mohol žalobcu vyzvať na predloženie relevantných podkladov. Ďalej považoval žalobca za potrebné uviesť, že posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver za požadovaných/navrhnutých podmienok je v rámci postupov a praxe žalobcu vykonávané zisťovaním a overovaním údajov a výške príjmov a výdavkov žalovaného,

samotnom žalovanom (predloženie dokladu totožnosti) a tiež sa vykonáva preverenie tzv. negatívnej databázy dlžníkov. Žalobca uviedol, že získané údaje boli v rámci zákonných možností overené a to využitím údajov z databázy NRKI; na stránke MV SR overenie dokladu totožnosti; dopytom na databázy Sociálnej poisťovne ohľadom dokladu totožnosti; na stránkach www.orsr.sk, www.zrsr.sk, www.finstat.sk - kontrola zamestnávateľa a na stránkach www.dlznik.sk, ru.justice.sk -kontrola vyhlásených konkurzov. V prípade nájdania akéhokoľvek negatívneho záznamu by bola príslušná informácia vytlačená a založená do zložky žiadateľa a žiadosť by bola zamietnutá. Žalobca poukázal na deklarovaný príjem žalovaného v sume 586,- eur a jeho výdavky v sume 544,42 eura (minimálne životné výdavky 199,48 eura, iné splátky úverov v spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s. r. o. vo výške 147,94 eura a iné splátky úverov a pôžičiek vo výške 197,- eur), s tým, že voľné zdroje žalovaného predstavujú sumu 41,58 eura.

10. Žalobca vo svojom odvolaní namietal aj rozhodnutie súdu v časti zamietajúcej nárok na zmluvnú pokutu, keďže skutočnosť, že ustanovenie o zmluvnej pokute nie je individuálne dohodnuté nespôsobuje jeho neplatnosť. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 53 ods. 1 a 2 OZ, podľa ktorého individuálne dohodnutá podmienka nikdy nie je neprijateľná podmienka a individuálne nedohodnutá podmienka je neprijateľná len vtedy, ak spôsobuje značné nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Zmluvná pokuta dohodnutá v zmluve zodpovedá § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka jeho vykonávacieho predpisu (§3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.) Poukázal aj na ust. § 3a ods. 2,3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. dôvodiac, že uvedené ustanovenie a obmedzenia zmluvnej pokuty boli dodržané. Žalobca zastal názor, že súd prvej inštancie rozhodnutie o zamietnutí nároku na zmluvnú pokutu odôvodnil skutočnosťami, ktoré sú všeobecné, neurčité a nepreskúmateľné a súčasne sú v rozpore s § 53b ods. 1 OZ.

11. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7CoCsp/32/2020-160 zo dňa 29.10.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že „súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že z predložených listinných dôkazov jasne vyplýva, že žalobca neskúmal bonitu žalovaného. Žalobca však správne namietal, že mu nevyplýva povinnosť automaticky predložiť doklady preukazujúce postup podľa § 7 ods. 1,3 a nasl. zákona č. 129/2010 Z. z. a v priebehu konania ho súd nevyzval na predloženie relevantných podkladov za účelom preukázania tejto skutočnosti. K odvolaniu žalobca priložil listiny, ktoré majú preukazovať, že sa zaoberal skúmaním bonity žalovaného. Tieto listiny však odvolací súd neposudzoval, pretože nevykonával dokazovanie. Úlohou súdu prvej inštancie bude doplniť dokazovanie o oboznámenie sa s predloženými listinami, prípadne ďalšími dôkazmi a zistiť, či došlo k porušeniu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. zo strany žalobcu, teda či skúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Pri preverovaní bonity sa skúmajú aj iné náležitosti, ako je výška príjmu a splátky, a to napr. či je dlžník slobodný, má vyživovaciu povinnosť, žije sám, je zamestnaný na dobu neurčitú, či má zrážky zo mzdy či iné úvery. V prípade, ak by súd dospel k záveru, že nebola skúmaná bonita dlžníka dôsledne, teda s odbornou starostlivosťou, následkom by bola skutočnosť, že veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2). V tomto smere treba vziať do úvahy aj pomer deklarovaného príjmu žalovaného v sume 586 eur a jeho výdavky v sume 544,42 eura (minimálne životné výdavky 199,48 eura, iné splátky úverov v spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s. r. o. vo výške 147,94 eura a iné splátky úverov a pôžičiek vo výške 197,- eur) s tým, že voľné zdroje žalovaného predstavujú sumu 41,58 eura. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dôvody uvádzané súdom prvej inštancie, pre ktoré by mala byť úverová zmluva bezúročná a bez poplatkov, nie sú v zmysle doposiaľ vykonaného dokazovania opodstatnené. V neposlednom rade žalobca namietal aj nepriznanie zmluvnej pokuty vo výške 0,04% denne, ktorú žiadal priznať spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,4% ročne zo sumy 1 345,25 eura od 07.10.2018 do zaplatenia tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1 000 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1 000 eur, len 5 % ročný úrok z omeškania. Súd prvej inštancie tento nárok na zmluvnú pokutu zamietol iba s odôvodnením, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 odsek 4 písm. k) OZ, keďže ide o neprimerane vysokú sankciu vo výške 14,6% ročne a blíži sa k výške zmluvného úroku 17,7%. Aj v časti tohto nároku sa odvolací súd musel stotožniť s odvolacou argumentáciou žalobcu. Podľa ust. § 53b ods. 1 OZ, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu sankcie za omeškание s plnením záväzku spotrebiteľa nesmú byť vyššie ako ustanoví vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom pre uvedené zákonné ustanovenie bolo nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. Súd prvej inštancie vôbec nepostupoval podľa citovaných ustanovení, v zmysle ktorých mal najskôr posúdiť, či je požadovaná výška zmluvnej

pokuty v súlade so stanoveným „stropom“ výšky sankcií a až následne mohol určiť, či je táto neprimerane vysoká. V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude postupovať v súlade s týmto rozhodnutím, teda opätovne posúdi splnenie podmienok ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty.“

12. Rozsudok zo dňa 12.06.2020 č. k. 7Csp/139/2019-112 vo výroku I. a II. nadobudol právoplatnosť dňom 05.08.2020, teda predmetom konania po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu je nárok žalobcu na zaplatenie zostávajúcej časti istiny vo výške 548,80 eura s príslušenstvom a zaplatenie zmluvnej pokuty.

13. Súd na pojednávaní dňa 13.02.2023 rozhodol v zmysle § 180 CSP v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorý neúčast' písomne ospravedlnil a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v ich neprítomnosti. Zotrvál na podanej žalobe v celom rozsahu a žiadal žalobe vyhovieť. Žalovaný, ktorý sa pojednávania zúčastnil zotrval na svojich písomných a ústnych podaniach v danej veci.

14. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav :

15. Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 1 000,00 Eur, ktorý sa zaviazal uhradiť v 60 mesačných splátkach po 25,23 eura (z toho istina úveru 16,67 eura a splátka úroku 8,56 eura) s termínom splátky 1.deň v kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti prvej splátky bol určený 01.06.2018, termín konečnej splatnosti úveru 01.05.2023, doba trvania zmluvy: Zmluva sa uzatvára na dobu určitú do termínu konečnej splatnosti úveru. Úroková sadzba úveru: 17,70 % ročne, odplata za úver určená podľa Občianskeho zákonníka: 17,70 %, RPMN: 19,01 %, priemerná hodnota RPMN: 13,76 %, celkové náklady spojené s úverom: 513,80 eura pozostávajú zo súm úrokov, ktoré musí dlžník zaplatiť za celú dobu čerpania úveru; celková čiastka, ktorú musí v súvislosti s úverom dlžník zaplatiť 1 513,80 eura. Úroková sadzba pre prípad omeškania s úhradou splátok úveru bola stanovená 5,00 % ročne. V zmluve je uvedené, že prihláškou do poistenia si dlžník zvolil súbor poistenia Balík B. Pristúpením k poisteniu sa žalovaný zaviazal platiť výšku náhrady poistného 7,00 eur mesačne, počet platieb 60, splatnosť každej platby (deň v mesiaci) 1., splatnosť 1. platby náhrady poistného 01.06.2018, splatnosť poslednej platby náhrady poistného 01.05.2023.

16. Dňa XX.XX.XXXX žalobca vystavil Splátkový kalendár k Zmluve o spotrebiteľskom úvere číslo: XXXXXXXXXXXX. Zo splátkového kalendára sú zrejmé nasledovné údaje: výška úveru: 1000,- eur, počet splátok úveru: 60, výška pravidelnej splátky úveru: 25,23 eura, dátum splatnosti prvej splátky istiny úveru a splátky úroku: 01.06.2018, dátum splatnosti poslednej splátky istiny úveru a splátky úroku: 01.05.2013, termín splatnosti splátky istiny úveru a splátky úroku (deň v mesiaci): 1, termín konečnej splatnosti úveru: 01.05.2023, splátka náhrady poistného: 7,00 eur. Počet a splatnosť splátok náhrady poistného sa zhoduje s počtom a dátumom splatnosti splátok istiny úveru a splátok úroku. Výška celkovej platby (súčet pravidelnej splátky úveru a splátky náhrady poistného): 32,23 eura.

17. Žalobca dňa XX.XX.XXXX adresoval žalovanému „Oznámenie o zosplatení“. Oznámil mu, že k dnešnému dňu je v omeškaní s úhradou splátok č. 2, 3, 4 ktoré je povinný uhrádzať ako dlžník podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), uzatvorenej medzi ním a spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. Suma omeškaných splátok je spolu 96,69 eura. Aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke je 74 dní. V prípade ak sa dostane do omeškania s úhradou s ktoroukoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a po splnení zmluvne dohodnutých podmienok si budú môcť uplatniť aj nároky na zmluvné sankcie (pokiaľ už neboli v plnom rozsahu uplatnené). Stratí tým výhodu splátok a celý dlh bude povinný splatiť naraz.

18. Z karty klienta je zrejmé, že žalovaný na úvere do podania žaloby (23.12.2019) uhradil celkove 98,23 eura a po podaní žaloby v priebehu konania, uhradil dňa 11.02.2020 sumu 105,32 eura. Z výpisu žalobcu zo dňa 26.4.2018 je preukázané, že žalobca žalovanému z účtu zaslal sumu 1 000,00 eur.

19. K odvolaniu žalobca priložil listiny, ktoré majú preukazovať, že sa zaoberal skúmaním bonity žalovaného. Podľa žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru (č.l. 136 spisu) predstavoval príjem žalovaného 586,00,- eur s tým, že pozostával z príjmu zo zamestnania. Je rozvedený, má 0 nezaopatrených detí, zamestnaný ako S. na dobu neurčitú u konkrétneho v žiadosti uvedeného

zamestnávateľa, ktorý mu podľa výpisu z účtu žalovaného dňa 14.03.2018 odoslal sumu 577,68 eura (č. I. 138 spisu). Žalobca uviedol, že posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver za požadovaných/ navrhnutých podmienok je v rámci postupov a praxe žalobcu vykonávané zisťovaním a overovaním údajov a výške príjmov a výdavkov žalovaného, samotnom žalovanom (predloženie dokladu totožnosti) a tiež sa vykonáva preverenie tzv. negatívnej databázy dlžníkov. Žalobca uviedol, že získané údaje boli v rámci zákonných možností overené a to využitím údajov z databázy NRKI; na stránke MV SR overenie dokladu totožnosti; dopytom na databázy Sociálnej poisťovne ohľadom dokladu totožnosti (dotazník SIC, resp. dopyt Soc. poisťovňa č. I. 145, 183, 184 spisu); na stránkach www.orsr.sk, www.zrsr.sk, www.finstat.sk - kontrola zamestnávateľa a na stránkach www.dlznik.sk, ru.justice.sk -kontrola vyhlásených konkurzov. V prípade nájdania akéhokoľvek negatívneho záznamu by bola príslušná informácia vytlačená a založená do zložky žiadateľa a žiadosť by bola zamietnutá. Žalobca poukázal na deklarovaný príjem žalovaného v sume 586,- eur a jeho výdavky v sume 544,42 eura (minimálne životné výdavky 199,48 eura, iné splátky úverov v spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s. r. o. vo výške 147,94 eura a iné splátky úverov a pôžičiek vo výške 197,- eur), s tým, že voľné zdroje žalovaného predstavujú sumu 41,58 eura. V súvislosti s uvedeným predložil súdu hodnotenie dlžníka - listinu označenú ako overovanie bonity Eurics (č. I. 139 až 144 spisu).

20. Podľa § 1 ods. 2 prvá a druhá veta zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvárania úverovej zmluvy spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

21. Podľa § 2 citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie podľa písm. a/ spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, podľa písm. b/ veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, podľa písm. d/ zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

22. Podľa § 9 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. (2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti písm. c/ adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, písm. f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, písm. g/ celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, písm. i/ úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, písm. k/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, písm. l/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, písm. p/ úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, písm. r/ veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie.

23. Podľa § 11 ods. 1 cit. zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak písm. a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, písm.

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa), písm. d) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, písm. f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia.

24. Podľa § 7 ods. 1 cit. zákona veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 11 ods. 2 cit. zákona ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

26. Podľa § 52 Obč. zák. (v znení účinnom k 25.4.2018) (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 Obč. zák. (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré: písm. a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, písm. k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s plnením jeho záväzku. (5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 54 Obč. zák. (1) Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

29. Žalobca v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z jeho výpisu z obchodného registra vyplýva, že jeho predmetom činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov.

30. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Pri zákonomnom posudzovaní danej veci súd preto vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi zmluvnými stranami je vzťahom občianskoprávnym a je potrebné naň aplikovať ustanovenia tohto zákona. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

31. Súd v zmysle záverov odvolacieho súdu v prvom rade opätovne posúdil splnenie podmienok ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.

32. Súd uvádza, že veriteľ, hoc ide o nebankový subjekt, je primerane v zmysle ustanovení § 7 a na to nadväzujúc § 11 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa splácať úver (bonita), povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu spotrebiteľa, a to najmä jeho príjmy a výdavky. Pri posudzovaní bonity spotrebiteľa je potrebné vychádzať z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Zároveň však nemôže ísť o absolútne uistenie sa, že úver bude v budúcnosti splatený, zohľadňujúc tak rôzne subjektívne i objektívne právne skutočnosti (výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobá práceneschopnosť a pod.). V aspekte predmetných ustanovení možno povedať, že zámerom zákonodarcu bola snaha efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z normatívneho textu vyplýva, že informácie pre rozhodnutie veriteľa o tom, či uzavrie zmluvu, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za týmto účelom tak veriteľ vychádza jednak ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej verifikovať. Pričom za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však neliberuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške.

33. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 11CoCsp/2/2021 zo dňa 25.02.2021 bod č. 8 podľa ktorého: „Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti pri poskytovaní úveru spotrebiteľom a povinnosťou veriteľa je skúmať bonitu klienta. Nie je postačujúce, aby len spotrebiteľ poskytol informácie o príjmoch a výdavkoch, ale vyžaduje sa najmä, aby veriteľ (v prejednávanej veci žalobca) poskytnuté informácie analyzoval, vyhodnotil a dôraz kládol na zistenie, či bude spotrebiteľ schopný splácať úver po uhradení bežných výdavkov a prípadne iných splátok úverov. Informácie, či bude spotrebiteľ schopný splácať úver, zabezpečuje veriteľ na jednej strane v spolupráci so žiadateľom - spotrebiteľom, ale na druhej strane je povinný posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver aj s ohľadom na získané informácie z dostupných úverových registrov (§ 7 ods. 16 zákona č. 126/2010 Z.z.). Je pritom povinnosťou veriteľa nielen získať tieto informácie, ale ich aj dostatočne vyhodnotiť.“ Bod č. 9: „Žalobca síce tvrdil a preukazoval vykonanou lustráciou, že získal informácie z úverového registra žalovaných 1/,2/, avšak uvedené nespĺňa predpoklady naplnenia povinnosti „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver“. Nepostačuje len vykonať lustráciu bez ďalšieho skúmania, či sú žalovaní schopní popri už poskytnutých úveroch a existujúcich záväzkoch na kreditných kartách splácať ďalší úver. Ak žalobca tvrdil, že vykonal lustráciu, ale bez akejkoľvek ďalšej analýzy ju považoval za dostatočnú, nemožno takýto jeho postup považovať za postup s odbornou starostlivosťou. Uvedené v zmysle §11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spôsobilo, že veriteľ nebol oprávnený požadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru, ako správne uviedol súd prvej inštancie.“ Bod č. 10: „Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 11 ods. 2 zároveň sankcionuje veriteľa bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou ním poskytnutého úveru, ak hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 tohto zákona. Hrubým porušením je posudzovanie schopnosti splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti splácať úver. Žalobca v odvolaní namielol, že mu žalovaní neposkytli všetky pravdivé informácie na posúdenie ich schopnosti splácať úver. Avšak práve veriteľ má povinnosť vyžiadať si od žiadateľa úveru ešte pred uzatvorením spotrebiteľskej úverovej zmluvy tieto informácie; v prejednávanej veci súd nemal nepreukázané, že by žalobca žalovaných 1/,2/ o poskytnutie takýchto informácií požiadal. V spise je založený len dopyt na Sociálnu poisťovňu, z odpovede ktorej nie je zrejme výška príjmu žiadateľov ani ich mesačné výdavky, ktoré bol žalobca pred uzatvorením zmluvy povinný skúmať. Takéto konanie, resp. nekonanie žalobcu, je hrubým porušením povinnosti v zmysle §7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a spôsobilo, že ním poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov.“

34. Žalobca v konaní nepreukázal, že si splnil svoju povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného - spotrebiteľa splácať spotrebiteľský

úver. Žalobca vychádzal len z údajov tvrdených žalovaným v žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru a tiež z údajov ohľadom výšky deklarovaného príjmu (výpis z účtu žalovaného) a kontroly zamestnávateľa dopytom do databázy Sociálnej poisťovne. Zistenú výšku príjmov a jeho výdavkov (uvádzanú žalovaným) vyhodnotil so zameraním na výšku tzv. voľných zdrojov a dospel k záveru, že tie u žalovaného predstavujú sumu 41,58 eura a preto žalovanému úver poskytol.

35. Žalobca vychádzal len z údajov, ktoré žalovaný uviedol v žiadosti o poskytnutie úveru, tieto údaje ďalej dôsledne nepreveril. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal pri uzatváraní zmluvy k dispozícii doklady o výdavkoch žalovaného, najmä nákladoch na bývanie (napr. doklady SIPO, zálohové platby elektriny, internetu, telefónu a pod.). Súd nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaného a že by tieto mal aj preukázané príslušnými listinami, teda kde tento býval, či vlastnil nehnuteľnosť alebo či býval v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzal a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jeho výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb (porov. napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021). Žalobca síce overil príjem žalovaného a zohľadnil iné splátky úverov žalovaného, ale žiadnym spôsobom neskúmal iné výdavky žalovaného. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami.

36. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba ako formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia tým, že žalobca nepostupoval v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch hrubo porušil svoje povinnosti, čo súčasne spôsobilo, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, ale tiež to, že v súlade s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nemôže od žalovaného žiadať jednorazové splatenie úveru a preto súd žalobu v časti o zaplatenie 548,80 eura zamietol. Vzhľadom na uvedený záver sa súd nezaoberal ďalšími náležitosťami zmluvy, ktorých nedostatok by spôsoboval bezúročnosť a bezpoplatkovosť (napr. nesprávna výška RPMN), nakoľko to považoval za nehospodárne a nadbytočné.

38. Podľa § 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z.z., ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu 2a) pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Podľa ods. 2, za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Podľa ods. 3, ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.

39. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

40. Následne sa súd zaoberal nárokom žalobcu na zmluvnú pokutu. Žalobca si tento nárok uplatnil podľa bodu 8 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý pokiaľ ide o maximálnu výšku sankcií kopíroval úpravu z nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Napriek tomu súd poukazujúc na § 53a Občianskeho zákonníka je povinný dohliadať na to, aby veriteľ neuplatňoval na súde nároky z podmienok, ktoré už boli iným súdom vyhlásené za neprijateľné. Súdom má z vlastnej rozhodovacej činnosti (§ 186 ods. 1 CSP) vedomosť a aj preukázané, že zmluvná podmienka úplne totožného, prípadne obsahovo zhodného znenia s rovnakým obsahom a významom (viď dikciu citovaného znenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka), bola už v čase pred uzatvorením posudzovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súdom vyhlásená za absolútne neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky obsiahnutej v spotrebiteľskej zmluve a súčasne súdy v množstve svojich právoplatných rozhodnutí aj nepriznali plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto absolútne neplatnej zmluvnej podmienky (napr. rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7Csp 26/2017 zo dňa 21.06.2017, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu Trnava sp. zn. 4Co 359/2017 zo dňa 21.06.2018, rozsudok Okresného súdu Skalica sp. zn. 7Csp/167/2016 zo dňa 03.10.2017, rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 12Csp/46/2016 zo dňa 10.05.2017 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/468/2017 zo dňa 09.04.2018, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2Csp/110/2016 zo dňa 12.12.2016). Na základe uvedeného mal žalobca v poukazom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka povinnosť zdržať sa používania takejto zmluvnej podmienky do budúca voči všetkým ďalším spotrebiteľom. Pretože uvedená podmienka bola vyhlásená za absolútne neplatnú skoršími, v čase uzatvorenia posudzovanej zmluvy o úvere aj právoplatnými rozhodnutiami súdov v množstve iných sporov totožného dodávateľa voči spotrebiteľom, je tak zrejmé, že dodávateľ- žalobca si zákonnú povinnosť zdržať sa používania súdom vyhlásenej absolútne neplatnej zmluvnej podmienky do budúca voči všetkým ďalším spotrebiteľom celkom zjavne nespĺnil a súd nemohol priznať žalobcovi nárok z nej vyvodený a preto nepriznal žalobcovi nárok zo zmluvnej pokuty.

41. Podľa § 255 CSP (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

42. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

45. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2, 256 ods. 2 a § 396 ods. 3 CSP. Žalobca sa domáhal zaplatenia 1450,57 eura s príslušenstvom, pričom vo veci mal úspech len čiastočný, ako aj v časti zastavenia konania (k zastaveniu konania došlo v dôsledku správania sa žalovaného). Žalovaný bol vo veci v prevažujúcej časti úspešný, čím mu vznikol nárok na náhradu trov konania avšak v súvislosti s konaním mu trovy nevznikli a ani zo spisu nevyplývajú, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov prvoinštančného, ako ani odvolacieho konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre

V odvolaní podľa § 355 ods. 1, 2 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania (127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa 365 ods. 1 odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ v konaní bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.